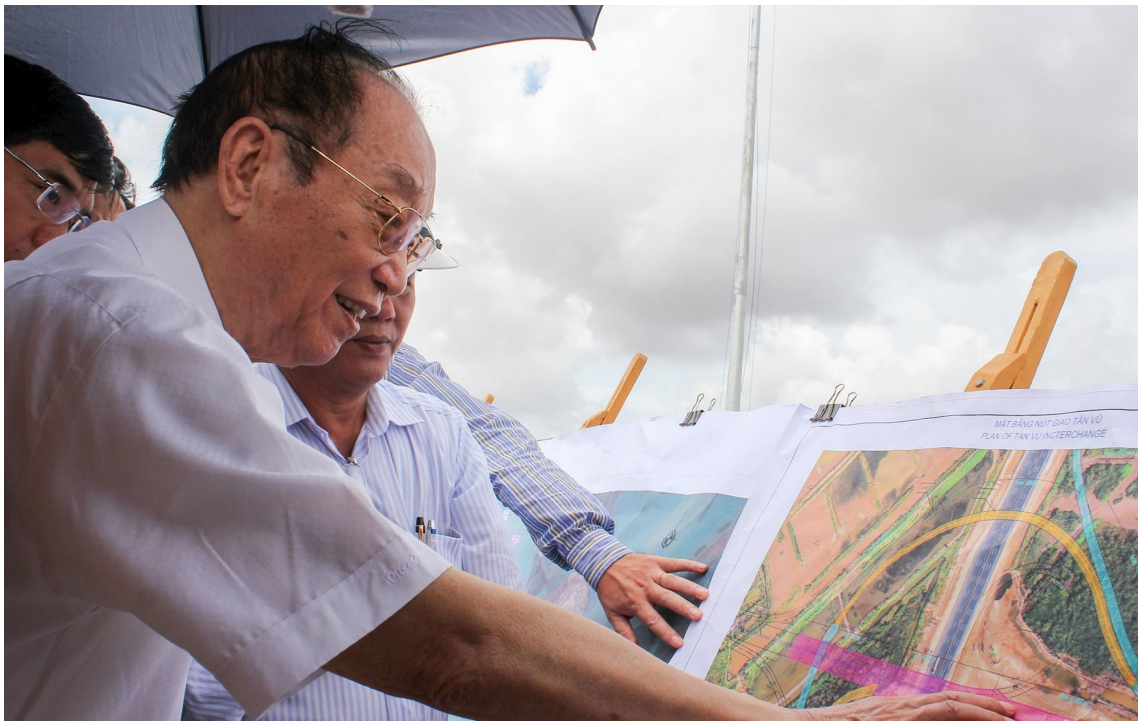
TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đồng chí Đoàn Duy Thành, nguyên Bí thư Thành ủy Hải Phòng - Người chiến sỹ cách mạng trung kiên, người cán bộ trưởng thành từ cơ sở

14:54 12/02/2026

Từ lịch sử cách mạng Việt Nam nói chung và lịch sử Đảng bộ thành phố Hải Phòng nói riêng, đồng chí Đoàn Duy Thành là một trong những cán bộ tiêu biểu trưởng thành từ phong trào cách mạng cơ sở, được rèn luyện qua thực tiễn đấu tranh gian khổ, thử thách khắc nghiệt, để rồi trở thành nhà lãnh đạo chủ chốt, có nhiều đóng góp quan trọng cho sự nghiệp đổi mới tư duy quản lý và phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và đất nước.

Đồng chí Đoàn Duy Thành, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Phó Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ), nguyên Bí thư Thành ủy Hải Phòng đi thực tế tại cầu Tân Vũ - Lạch Huyện năm 2017.

Đồng chí Đoàn Duy Thành tên khai sinh là Đoàn Hữu Tòng, sinh ngày 15/9/1929 tại thôn Tường Vu, xã Cộng Hòa, huyện Kim Thành (nay thuộc xã Lai Khê, thành

phố Hải Phòng), đồng chí lớn lên trong một gia đình Nho học có truyền thống yêu nước. Môi trường gia đình và làng quê giàu truyền thống hiếu học, trọng nghĩa khí đã sớm hình thành ở đồng chí ý thức trách nhiệm với cộng đồng và tinh thần dấn thân vì đất nước. Đây là nền tảng quan trọng để đồng chí sớm đến với cách mạng khi mới ở tuổi thiếu niên.

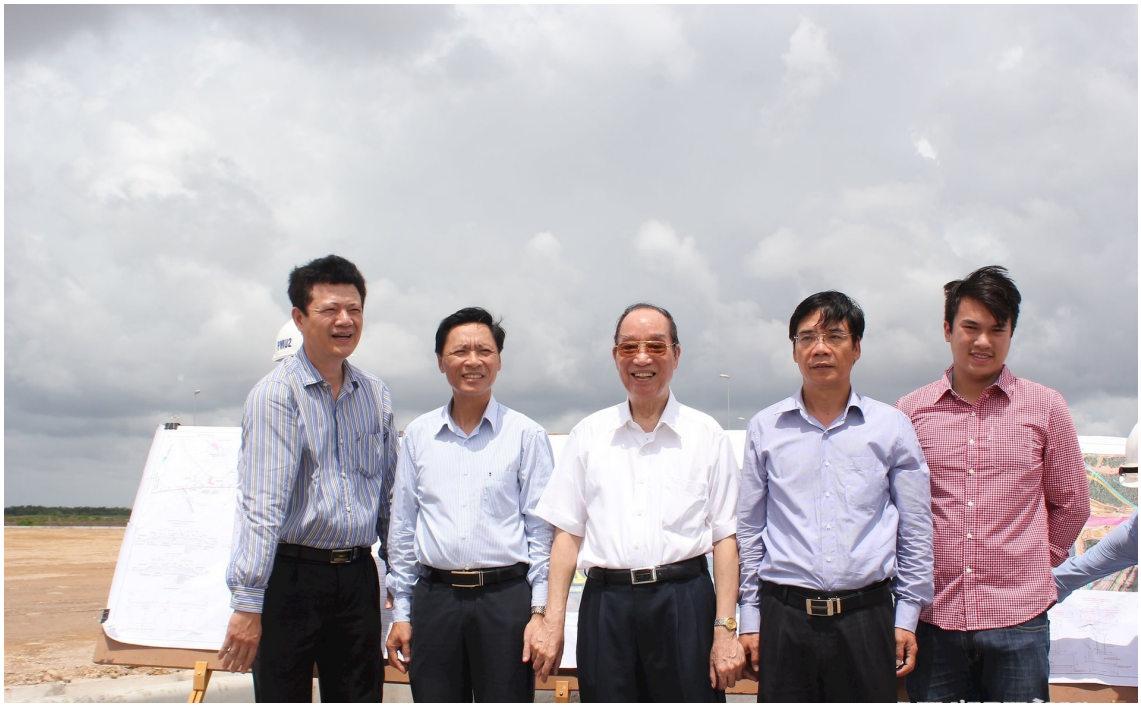
Từ những năm 1943 - 1944, với các bí danh Thành Duy, Thành Linh, Thành Tòng, đồng chí tham gia Việt Minh ở địa phương. Tháng 7/1945, đồng chí được bầu làm Bí thư Đoàn Thanh niên Cứu quốc thôn Tường Vu; tháng 8/1945, trực tiếp tham gia giành chính quyền tại huyện Kim Thành. Chỉ trong thời gian ngắn, đồng chí đã đảm nhiệm nhiều cương vị quan trọng ở cơ sở như Bí thư xã bộ Việt Minh, Ủy viên chấp hành Huyện đoàn, cán bộ phụ trách phong trào quần chúng. Đầu năm 1946, khi mới 17 tuổi, đồng chí đã được bầu làm Đại biểu Hội đồng nhân dân xã Cộng Hòa với số phiếu cao nhất; đến tháng 10/1946, đồng chí được kết nạp vào Đảng Cộng sản Đông Dương và trở thành Bí thư Chi bộ xã Cộng Hòa, sau đó làm cán bộ Việt Minh huyện, cán bộ Huyện ủy Kim Thành. Từ năm 1947 đến 6/1950, đồng chí lần lượt giữ các chức vụ Huyện ủy viên, Ủy viên Thường vụ Huyện ủy phụ trách tổ chức, dân vận, làm Chủ nhiệm Việt Minh huyện; Từ tháng 6/1950 - 9/1951, làm Bí thư Quận ủy Ngô Quyền, Chủ tịch Ủy ban kháng chiến quận. Quá trình ấy phản ánh rõ mô hình đào tạo, rèn luyện cán bộ của Đảng: trưởng thành từ cơ sở, rèn luyện qua phong trào, thử thách qua thực tiễn và đồng chí Đoàn Duy Thành hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Tháng 9/1951, đồng chí bị thực dân Pháp bắt và đày ra Côn Đảo. Trong điều kiện lao tù khắc nghiệt, đồng chí vẫn giữ vững khí tiết cách mạng, tham gia cấp ủy Đảng trong tù, tổ chức sinh hoạt chính trị và đấu tranh với chế độ nhà tù hà khắc. Ngày 12/12/1952, đồng chí tham gia cuộc vượt ngục Côn Đảo lịch sử - một sự kiện gây tiếng vang lớn trong nước và quốc tế. Lao tù đã trở thành "trường học đặc biệt", tôi luyện bản lĩnh chính trị, ý chí kiên cường và tinh thần tổ chức kỷ luật của người cán bộ cách mạng kiên trung. Sau khi vượt ngục trở về, từ năm 1953, đồng chí đã chủ động liên lạc và tiếp tục công tác tại Văn phòng Thành ủy Hải Phòng, làm cán bộ nghiên cứu, Bí thư Chi bộ, trợ lý lãnh đạo Thành ủy.

Từ năm 1958 đến năm 1968, đồng chí được giao đảm nhiệm nhiều vị trí quản lý kinh tế - thương nghiệp của thành phố như: Chủ nhiệm Công ty Bách hóa, Giám đốc Sở Thủ công nghiệp, Trưởng Ban Tài chính - Thương nghiệp Thành ủy, Giám đốc Sở Thương nghiệp. Trong bối cảnh cơ chế bao cấp nặng về hành chính, đồng chí sớm thể hiện tư duy quản lý năng động, chú trọng hiệu quả và lợi ích của người dân, thể hiện qua phương châm nổi tiếng: *"Vui lòng khách đến, vừa*

lòng khách đi". Đây được xem là biểu hiện sớm của tư duy đổi mới trong quản lý kinh tế ở cấp địa phương.

Trong những năm 1968 - 1976, trên cương vị Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố Hải Phòng, đồng chí Đoàn Duy Thành từng bước khẳng định bản lĩnh và năng lực của một cán bộ lãnh đạo trưởng thành từ thực tiễn. Năm 1968, với trách nhiệm Ủy viên dự khuyết Thành ủy, Trưởng Ban Tài chính - Thương nghiệp, đồng chí trực tiếp tham mưu, chỉ đạo lĩnh vực then chốt của nền kinh tế đô thị trong điều kiện cơ chế quản lý tập trung, bao cấp. Từ năm 1971, là Thành ủy viên, đồng chí giữ cương vị Trưởng Ban Công nghiệp kiêm Trưởng Ban Khoa học - Kỹ thuật đã góp phần thúc đẩy phát triển sản xuất gắn với ứng dụng tiến bộ kỹ thuật trên địa bàn thành phố. Năm 1974, trên cương vị Giám đốc Sở Thương nghiệp, Bí thư Đảng ủy các cơ sở Nội thương, đồng chí trực tiếp giải quyết những vấn đề thiết thực của đời sống Nhân dân. Đến tháng 5/1976, đồng chí được bầu vào Ban Thường vụ Thành ủy, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố, đánh dấu bước trưởng thành quan trọng trong sự nghiệp lãnh đạo.

Đồng chí Đoàn Duy Thành (đứng giữa) là minh chứng cho tinh thần trách nhiệm, sự gần gũi với cơ sở và quyết tâm hành động vì lợi ích chung.

Từ thực tiễn lãnh đạo thành phố Hải Phòng, đồng chí **Đoàn Duy Thành** tiếp tục được Đảng tin tưởng giao những trọng trách cao hơn, thể hiện rõ bước phát triển mới trong sự nghiệp chính trị và tầm vóc của một cán bộ lãnh đạo trưởng thành qua thực tiễn. Tháng 7/1979, đồng chí làm Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng; đến **tháng 2/1982**, tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ V của Đảng, đồng chí được bầu làm **Ủy viên dự khuyết Ban**

Chấp hành Trung ương Đảng; đến **tháng 5/1982,** được bầu là **Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng**, giữ cương vị **Bí thư Thành ủy Hải Phòng**. Tuy khoảng thời gian không dài, nhưng với tư duy nhạy bén của người đứng đầu thành phố, đồng chí đã triển khai nhiều nhiệm vụ mang tính đột phá, "xé rào", hoạch định cho sự phát triển của thành phố trong tương lai.

Trước yêu cầu bức thiết của thực tiễn và nhận thức sâu sắc của bản thân đồng chí Bí thư Thành ủy về vấn đề đổi mới kinh tế cho người nông dân, ngày 27/6/1980, Ban Thường vụ Thành ủy Hải Phòng ban hành **Nghị quyết số 24-NQ/TU** về cải tiến quản lý hợp tác xã nông nghiệp, thực hiện khoán sản phẩm đến nhóm và người lao động. Chủ trương này đã trực tiếp giải phóng sức sản xuất, cải thiện đời sống nông dân và trở thành một trong những thực tiễn quan trọng góp phần hình thành **Chỉ thị 100-CT/TW của Ban Bí thư năm 1981**. Hải Phòng nhờ đó trở thành một trong những địa phương đi đầu trong đổi mới quản lý nông nghiệp trước Đại hội VI của Đảng.

Cùng với cải tiến cơ chế nông nghiệp, đồng chí Đoàn Duy Thành còn có tầm nhìn chiến lược về phát triển kinh tế biển. Dưới sự lãnh đạo của Thành ủy, nhiều công trình quy mô lớn được triển khai như đắp đập Đình Vũ, xây dựng đê đường 14 Đồ Sơn, đào kênh Cái Tráp, mở tuyến giao thông Cát Hải - Cát Bà, mở rộng cảng biển. Những công trình này không chỉ mở rộng không gian phát triển, hình thành các vùng kinh tế mới, mà còn đặt nền móng cho chiến lược phát triển đô thị cảng và kinh tế biển của Hải Phòng trong những thập niên sau.

Đặc biệt, tư tưởng **"Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra"** do đồng chí khái quát từ thực tiễn lãnh đạo Hải Phòng đã trở thành một nguyên tắc quan trọng trong thực hành dân chủ cơ sở, sau này được Đảng thể chế hóa trong nhiều văn kiện. Đây là đóng góp có giá trị lâu dài, thể hiện sự kết hợp hài hòa giữa bản lĩnh chính trị, tư duy đổi mới và phong cách lãnh đạo gần dân, trọng dân.

Từ tháng 7/**1986**, đồng chí được Trung ương giao những chức vụ chủ chốt của Chính phủ như **Bộ trưởng Bộ Ngoại thương**, **Phó Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng kiêm Bộ trưởng Bộ Ngoại thương**, rồi **Bộ trưởng Bộ Kinh tế Đối ngoại**, trực tiếp tham gia hoạch định và tổ chức thực hiện đường lối mở cửa, đổi mới kinh tế. Sau đó, trên cương vị **Viện trưởng Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương** và **Chủ tịch Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam**, đồng chí tiếp tục đóng góp quan trọng vào xây dựng thể chế và phát triển kinh tế quốc gia, trước khi nghỉ hưu theo chế độ năm **2003**.

Từ **năm 1943 đến năm 2003**, phần lớn cuộc đời hoạt động cách mạng của đồng chí **Đoàn Duy Thành là cống hiến cho thành phố,** sự trưởng thành của

đồng chí tiêu biểu cho một **chiến sĩ cách mạng xuất thân từ cơ sở**, được tôi luyện qua phong trào quần chúng, kháng chiến và lao tù, để trở thành **nhà lãnh đạo của Đảng và Nhà nước**. Từ những cương vị công tác ở thôn, xã, huyện trong những năm đầu cách mạng, đồng chí từng bước khẳng định bản lĩnh chính trị, năng lực tổ chức và tinh thần tận tụy vì Nhân dân. Trưởng thành qua nhiều cương vị lãnh đạo của thành phố Hải Phòng và sau đó là các chức vụ trọng yếu ở Trung ương, đồng chí để lại dấu ấn rõ nét về tư duy đổi mới, dám nghĩ, dám làm, gắn chặt thực tiễn với lợi ích của Nhân dân. Cuộc đời và sự nghiệp của đồng chí là minh chứng sinh động cho quy luật rèn luyện cán bộ của Đảng: **trưởng thành từ cơ sở, lớn lên trong thử thách, cống hiến trọn đời cho đất nước**. Cuộc đời, sự nghiệp của đồng chí Đoàn Duy Thành là bài học sinh động cho công tác lựa chọn, đào tạo, rèn luyện, sử dụng cán bộ của Đảng bộ thành phố trong nhiệm kỳ 2025 - 20230 và trong tương lai.

Quỳnh Nga *(t/h)*